

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра словацької філології**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан філологічного
факультету

Юрій Бідзіля
«30» червня

Юрій БІДЗІЛЯ
2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 13. ВСТУП ДО СЛАВІСТИЧНИХ СТУДІЙ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність	B11 Філологія
Предметна спеціальність (Спеціалізація)	B11.036 Філологія. Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – словацька
Освітня програма	Словацька мова та література
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Вступ до славістичних студій» для здобувачів вищої освіти галузі знань **В Культура, мистецтво та гуманітарні науки спеціальності В11 Філологія предметної спеціальності (спеціалізації) В11.036 Філологія. Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – словацька** освітньої програми «Словацька мова та література».

Розробники: Петріца Н.М., доцент, кандидат філологічних наук, завідувач кафедри словацької філології,

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри словацької філології протокол № 8 від 27 червня 2025 р.

Завідувач кафедри Наталія ПЕТРИЦА

Схвалено науково-методичною комісією філологічного факультету протокол № 9 від 30 червня 2025 р.

Голова науково-методичної комісії Галина ШКУРКО

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом
	Денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 120	1
Кількість модулів – 2	Семестр:
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 3	2
	Лекції:
	32
	Практичні (семінарські):
	28
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:
	-
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:
	60

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни **«Вступ до славістичних студій»** є закласти основи славістичної підготовки, підготувати студентів-бакалаврів до вивчення основних філологічних курсів, ознайомити з актуальними проблемами сучасної славістики. Курс передбачає вивчення спорідненості слов'янських мов, питання формування окремих слов'янських етносів, характерних рис матеріальної та духовної культури слов'ян. У ньому подається загальний огляд наукових теорій про прабатьківщину слов'ян та надається увага історії слов'янської філології як науки в рамках слов'янознавства. Дисципліна покликана підготувати до більш поглибленого вивчення однієї із слов'янських мов і культури відповідної країни. Курс є синтетичним або інтегрованим, адже поряд із філологічним, лінгвістичним, історико-етнографічним спрямуванням він містить культурологічний компонент.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни – виховання мовної особистості здобувача, носія національної духовності, шанувальника рідної та інших слов'янських культур. Такий підхід спрямовує на більш свідоме ставлення студентської молоді до розгляду питань про особливості світогляду, історії, культури, характеру, українців, чехів, словаків, інших слов'янських народів. У майбутній професійній діяльності такий викладач гідно представить місце словацької мови, літератури, фольклору у колі слов'янських.

Відповідно до ОП «Словацька мова та література», вивчення навчальної дисципліни **«Вступ до славістичних студій»** сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких загальних (ЗК) та спеціальних (ФК) компетентностей:

ЗК 06. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 01. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 03. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється).

ФК 08. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни **«Вступ до славістичних студій»** є опанування таких дисциплін:

ОК 1. «Історія та культура України»

ОК 9. «Культурно-писемна традиція Великої Моравії»

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми **«Словацька мова та література»**, вивчення навчальної дисципліни **«Вступ до славістичних студій»** повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.	ПРН 02
Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.	ПРН 04

Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.	ПРН 07
Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію	ПРН 09
Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності	ПРН 16

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни **«Вступ до славістичних студій»**:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Здобувачі вміють аналізувати та співставляти філологічні, лінгвістичні, історико-етнографічні та культурологічні аспекти вивчення історії становлення слов'янських мов та народів.	ПРН 02
Здобувачі знають актуальні проблеми сучасної славістики, особливості слов'янських мов, культур, що готує їх до більш поглибленого вивчення обраної слов'янської мови і духовної культури її носіїв.	ПРН 04
Знають лексичні, граматичні, фонетичні ознаки праслов'янської мови-прамови, розуміють питання відображення в мові матеріальної і духовної культури давніх слов'ян.	ПРН 07
Здобувачі знають діалектний поділ праслов'янської мови, розуміють значення впливу такого поділу на формування окремих слов'янських мов; знають сучасні слов'янські мови, діалектну основу та діалектний поділ; сучасну соціолінгвальну ситуацію.	ПРН 09
У результаті вивчення курсу здобувач повинен розуміти етногенез слов'ян, знати історію становлення та формування слов'янських народів, їх мов та культур враховуючи лінгвальні та позалінгвальні фактори.	ПРН 16

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання з дисципліни **«Вступ до славістичних студій»** є: поточний контроль на практичних заняттях, контроль результатів опанування тем і виконання завдань, запланованих у межах самостійної й індивідуальної роботи (як-от: реферат, наукове есе, стаття, тези, доповідь на семінарі); підсумковий контроль здійснюється у формі модульної роботи та заліку.

Під час навчання використовуються такі основні методи: репродуктивний метод, методи формування комунікативної компетентності, метод самостійного спостереження студента. індукція, дедукція, порівняння, узагальнення; метод самоконтролю.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: індивідуальне, групове та фронтальне опитування; виступи студентів під час обговорення питань, виконання практичних завдань, підготовка рефератів, доповідей чи презентацій, контрольна робота.

Форма модульного контролю: модульна контрольна робота.

Форма підсумкового семестрового контролю: залік.

Поточний контроль навчальних досягнень здійснюється на *практичних заняттях*. Практичні заняття передбачають тематичну перевірку засвоєння студентами теоретичних

питань курсу, перевірка самостійної роботи студентів та виконаних індивідуальних завдань. *Самостійна робота* включає: опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу; вивчення окремих тем питань, що передбачені для самостійного опрацювання; поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації; підготовка до практичних занять. До *індивідуальної роботи* у процесі вивчення навчальної дисципліни відносяться творчі й індивідуальні навчально-дослідні завдання, зокрема: підготовка презентацій, рефератів, доповідей; анотація опрацьованої наукової літератури, статей, досліджень.

Критерії поточного контролю *Поточний контроль навчальних досягнень* упродовж семестру здійснюється за такими критеріями:

- опрацювання в повному обсязі змісту тем практичних занять та активна участь у всіх видах навчальної діяльності під час заняття – 30 балів;
- виконання завдань самостійної роботи – 20 балів.

Знання, вміння та навички студентів оцінюються на основі якості виконання вказаних конкретизованих завдань. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за результатами поточного контролю протягом одного модуля, – 50 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота				Самостійна робота	Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	20	50	100
7	7	8	8			

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Самостійна робота	Модульна контрольна робота	Сума
T5	T6	T7	T8	T9	20	50	100
6	6	6	6	6			

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	6	30	8	30
Індивідуальні завдання (презентація, реферат, тощо)	4	20	4	20
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання під час практичних занять

Теоретичні знання з курсу «Вступ до славістичних студій» перевіряються й оцінюються за результатами усної відповіді на питання практичних занять, що складені у відповідності до змісту навчальної програми.

Критерії оцінювання навчальних досягнень під час практичних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота здобувача, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується літературознавчою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота здобувача, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, послуговується літературознавчою термінологією. Але в процесі розкриття окремих питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому деякі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота здобувача, який відтворює значну частину навчального матеріалу, розкриває його основний зміст, виявляє елементарні знання з тематики курсу. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота здобувача, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання курсу.
1 бал	Оцінюється робота здобувача, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота здобувача, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його розкрити, не розуміє змісту теоретичних питань та не вміє на практиці застосовувати ці знання.

Критерії оцінювання реферату

Оцінка	Критерії оцінювання
5 балів	Виконані всі вимоги до написання й захисту реферату: позначені проблема й обґрунтована її актуальність, зроблений аналіз різних точок зору на проблему й логічно викладена власна позиція, сформульовані висновки, тема розкрита повністю, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення, дані правильні відповіді на додаткові питання
4 бали	Виконані всі формальні вимоги до написання й захисту реферату: витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення. Проблема позначена, але не достатньо обґрунтована її актуальність, зроблений короткий аналіз різних точок зору на проблему й викладена власна позиція, сформульовані висновки, тема розкрита достатньо повно, дані правильні відповіді на додаткові питання
3 бали	Основні вимоги до реферату і його захисту виконані, але при цьому допущені недоліки. Зокрема, є неточності у викладі матеріалу; відсутні логічна послідовність у судженнях; не витриманий обсяг реферату; є недоліки в оформленні; на додаткові питання дає неповні відповіді
2 бали	Є істотні відступи від вимог до реферування. Зокрема: тема розкрита лише частково; допущені фактичні помилки в змісті реферату або при відповіді на додаткові питання; відсутній висновок
1 бал	Тема реферату не розкрита, виявляється істотне нерозуміння проблеми

0 балів	Реферативна робота не виконана
----------------	--------------------------------

Критерії оцінювання доповіді /презентації

Оцінка	Критерії оцінювання
5 балів	Відображена світоглядна позиція здобувача, його погляд на сутність проблеми. Проблема розкрита на теоретичному рівні, у зв'язках і з обґрунтуваннями, з точним і повним використанням фахових термінів і понять у контексті відповіді. Робота логічна, послідовна, композиційно чітка. Дано аргументацію своєї думки з опорою на факти та теоретичні відомості.
4 бали	Представлено власну точку зору при розкритті проблеми. Проблема розкрита з використанням основних термінів і понять у контексті відповіді (теоретичні зв'язки й обґрунтування не присутні або явно не простежуються). Дано аргументацію своєї думки з опорою на факти.
3 бали	Проблема розкрита при формальному використанні фахових термінів. Власна думка не достатньо аргументована фактами
2 бали	Представлено власну позицію за даною проблематикою на побутовому рівні без необхідної аргументації.
1 бал	Проблема не розкрита або дана інформація не в контексті завдання
0 балів	Завдання не виконано.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

До модульного контрольної оцінювання допускаються всі студенти. При визначенні оцінки за модуль враховуються результати модульної контрольної роботи (МКР) та поточного контролю під час практичних занять, самостійної роботи.

Модульна контрольна робота складається з 2-х частин: теоретичного блоку розписових питань (2 питання - 20 балів) та блоку тестових завдань (30 балів).

Студент має право підвищити оцінку за підсумковий модульний зріз, складаючи залік.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни «Вступ до славістичних студій» здійснюється у формі **заліку**, який проводиться в усній формі шляхом співбесіди.

До підсумкового (семестрового) контролю з навчальної дисципліни не допускаються студенти, які не виконали усі види обов'язкових практичних робіт, передбачених робочою програмою, а також підсумкова модульна оцінка яких становить менше 35 балів. Студент, який за результатами модульних контролів отримав оцінку «F» (0-34 бали), повинен до проведення підсумкового (семестрового) контролю покращити цю оцінку принаймні до показника FX (≥ 35 балів) під час чергування викладача на кафедрі. Без такого покращення він до підсумкового (семестрового) контролю не допускається.

Відповідно до «Положення про порядок та методику проведення семестрових (курсових) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті» (затверджено Наказом Ректора ДВНЗ «УжНУ» № 698/01-17 від 08.05.2015 р.), знання здобувачів оцінюється як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) заслуговує здобувач, який:

- всебічно і глибоко володіє навчально-програмним матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;

- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку «добре» (82-89 балів, В) – заслуговує здобувач, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;
- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;
- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправив, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» (74-81 бал, С) заслуговує здобувач, який:

- в цілому навчальну програму засвоїв, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;
- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;
- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує здобувач, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;
- виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;
- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;
- допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує здобувач, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється здобувачу, який:

виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінка «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється здобувачу, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;
- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;
- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	Для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	зараховано
74-81	C	добре	зараховано
64-73	D	задовільно	зараховано
60-63	E		зараховано
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим	не зараховано з

		повторним вивченням дисципліни	обов'язковим повторним вивченням дисципліни
--	--	--------------------------------	---

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Слов'янська філологія як наука. Слов'яни в сучасному світі

Тема 1. Філологія як комплекс лінгвістичних та культурно-історичних дисциплін. Філологічні дисципліни. Слов'янська філологія, її компоненти. Зміст і структура курсу — Вступ до славістичних студій. Роль курсу у формуванні національно-мовної особистості. Зв'язок курсу з іншими навчальними дисциплінами вищої педагогічної школи. Професійна спрямованість курсу. Вивчення елементів слов'янської філології у загальноосвітніх закладах. Наукове, навчально-методичне забезпечення курсу.

Тема 2. З історії становлення і розвитку слов'янської філології. Виникнення слов'янської філології. Періодизація історії слов'янської філології. Основні культурні та наукові центри слов'ян. Дослідження в галузі слов'янської філології (І.Добровський, В.Копітар, О.Востоков, І.Шафарик). Наукова діяльність І.Срезневського, О.Потебні, Ф.Буслаєва та ін. Внесок Ф.Міклошича, Г.Ягича у вивчення слов'янських мов. Слов'янська філологія у другій половині XIX ст. Дослідження українських науковців у галузі слов'янської філології. Слов'янська філологія у XX столітті. Організація слов'янознавчих кафедр в університетах. Славістика у неслов'янських країнах. Актуальні завдання славістики XXI ст.

Тема 3. Слов'янські народи в сучасному світі. Слов'янські народи і мови (загальна характеристика). Етнонім «слов'яни». Етнічна близькість слов'янських народів. Основні культурні і наукові центри слов'ян.

Тема 4. Слов'янські мови та їх класифікація. Класифікація слов'янських мов. Слов'янські літературні мови та їх діалекти. Слов'янські країни, особливості їхніх мов. Слов'янські мови серед інших індоєвропейських мов.

Модуль 2.

Історична доля слов'янства

Тема 5. Етногенез слов'ян як комплексна проблема сучасної славістики. Пошуки прабатьківщини слов'ян. Територія розселення слов'ян (теорії). Дунайсько-Карпатська теорія. Вісло-Дніпровська теорія. Вісло-Одерська теорія. Розширення території праслов'янської мови на початку нашої ери.

Тема 6. Праслов'янська мова. Спільноіндоєвропейська мова – спільна мова всіх індоєвропейських народів. Праслов'янська мова як спільна прамова всіх слов'ян. Періодизація історії праслов'янської мови. Діалектне членування праслов'янської мови.

Тема 7. Відомості про слов'ян. Відомості про слов'ян у античних авторів.. Археологічні дані про слов'ян. Мовні зв'язки слов'ян із сусідніми народами.

Тема 8. Матеріальна культура давніх слов'ян. Побудова житла. Розвиток ремесел у слов'ян. Сільськогосподарське виробництво, транспорт. Одяг, прикраси, побут давніх слов'ян.

Тема 9. Відображення у мові духовної культури давніх слов'ян. Джерела відомостей про суспільний устрій та духовну культуру давніх слов'ян. Суспільний устрій давніх слов'ян. Перші державні утворення у слов'ян. Основні засади уявлень давніх слов'ян про навколишній світ. Язичництво як вияв давніх уявлень про навколишній світ. Язичницький пантеон богів і богинь. Слов'янська демонологія. Давній народний календар у слов'ян.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: денна					
	у тому числі					
	Усього	лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
2-й семестр						
Модуль 1						
Тема 1. Філологія як комплекс лінгвістичних та культурно-історичних дисциплін	10	2	2			6
Тема 2. З історії становлення і розвитку слов'янської філології	16	4	4			8
Тема 3. Слов'янські народи в сучасному світі.	12	2	2			8
Тема 4. Слов'янські мови та їх класифікація	16	4	4			8
Модульна контрольна робота	2	2				
Разом за 1 модуль	56	14	12			30
Модуль 2						
Тема 5. Етногенез слов'ян як комплексна проблема сучасної славістики	14	4	4			6
Тема 6. Праслов'янська мова.	10	2	2			6
Тема 7. Відомості про слов'ян	14	4	4			6
Тема 8. Матеріальна культура давніх слов'ян	10	2	2			6
Тема 9. Відображення у мові духовної культури давніх слов'ян	14	4	4			6
Модульна контрольна робота	2	2				
Разом за 2 модуль	64	18	16			
Разом за семестр	120	32	28			30

6.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
1	Філологія як комплекс лінгвістичних та культурно-історичних дисциплін	2
2	З історії становлення і розвитку слов'янської філології	4
3	Слов'янські народи в сучасному світі	2
4	Слов'янські мови та їх класифікація	4
5	Етногенез слов'ян як комплексна проблема сучасної славістики	4

6	Праслов'янська мова	2
7	Відомості про слов'ян	4
8	Матеріальна культура давніх слов'ян	2
9	Відображення у мові духовної культури давніх слов'ян	4
Разом		28

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
1	Вивчення елементів слов'янської філології у загальноосвітніх закладах освіти.	6
2	Дослідження українських науковців у галузі слов'янської філології.	8
3	Основні культурні і наукові центри слов'ян.	8
4	Слов'янські країни, особливості їхніх мов.	8
5	Розширення території праслов'янської мови на початку нашої ери.	6
6	Діалектне членування праслов'янської мови	6
7	Мовні зв'язки слов'ян із сусідніми народами	6
8	Одяг, прикраси, побут давніх слов'ян	6
9	Слов'янська демонологія. Давній народний календар у слов'ян	6
Разом		60

Самостійна робота включає: опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу; вивчення окремих тем питань, що передбачені для самостійного опрацювання; поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації; підготовка до практичних занять; систематизацію вивченого матеріалу перед підсумковим контролем; розроблення мультимедійних презентацій тощо.

6.5. Індивідуальні завдання

До індивідуальної роботи у процесі вивчення навчальної дисципліни відносяться творчі й індивідуальні навчально-дослідні завдання, зокрема: підготовка рефератів та їх презентація; анотація опрацьованої наукової літератури, статей, досліджень; пошук в комп'ютерних мережах додаткового навчального матеріалу до запропонованих викладачем тем.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби: ноутбук/ПК, проєктор.

Програмне забезпечення: інформаційні технології та засоби електронного навчання:

Microsoft Office; система електронного навчання Moodle <https://e-learn.uzhnu.edu.ua>, внутрішня корпоративна електронна пошта УжНУ; електронний репозитарій ДВНЗ «УжНУ» <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui>, сайт УжНУ <https://www.uzhnu.edu.ua>, інформаційні ресурси в мережі Інтернет.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Лучик В. Вступ до слов'янської філології. 2-ге видання. Київ: Академія, 2013. 344 с.
2. Петріца Н.М. Вступ до славістичних студій: методичні рекомендації до проведення практичних занять для студентів 1 курсу ОПП «Чеська мова та література» та ОПП «Словацька мова та література» ОС бакалавр галузі знань 03 «Гуманітарні науки» спеціальності 035 «Філологія» спеціалізації 035.038. «Слов'янські мови та літератури (переклад включно) перша - чеська» та спеціалізації 035.036. «Слов'янські мови та літератури (переклад включно) перша - словацька». Ужгород, 2022. 45 с. <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/50064>

Допоміжна література

1. Дорошенко Д. Слов'янський світ у його минулому й сучасному: Т. I- III / Відпов. ред. Ю. Томаш; наук. ред. Л. Белей. Ужгород, 2005. 403 с.
2. Півторак Г.П. Походження українців, росіян, білорусів та їхніх мов: Міфи і правда про трьох братів слов'янських зі "спільної колиски".-К.:Академія, 2001. 152 с. https://shron1.chtyvo.org.ua/Pivtorak_Hryhorii/Pokhodzhennia_ukraintsiv_rosian_bilorusi_v_ta_yikhnikh_mov.pdf?
3. Півторак Г.П. Деякі методологічні проблеми дослідження етно- і глотогенезу східних слов'ян на сучасному етапі. «Мовознавство», 2010, № 2—3.
4. Півторак Г.П. Українсько-південнослов'янські лексичні паралелі як джерело реконструкції ранньої історії слов'янських племен. «Мовознавство», 2008, № 2—3

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

<https://institutes.lnu.edu.ua/slavonic-studies/> - Інститут славістики Львівського національного університету імені Івана Франка.
<http://www.slu.cas.cz/> Slovanský ústav AV ČR (Інститут славістики Чеської академії наук)
<https://slavistika.phil.muni.cz/> - Інститут славістики філософського факультету Масариківського університету в Брно (Чеська Республіка)
<http://www.slavu.sav.sk/> Інститут славістики Словацької академії наук